

رشوه در غیر مقام قضاء

سعید عبدالله پور

www.Ketab.ir

سرنامه
عنوان و نام بیانور
مشخصات نشر
مشخصات ظاهری
شابک
وضعیت فهرست‌نویسی
موضع
شناخت افزوده
ردیف‌بندی کنگر
ردیف‌بندی دیوی
شماره کتابشناسی ملی

عبدالله پور، سعید
رشوه در غیر مقام قضاء، سعید عبدالله پور
شهر: نشر شمشاد، ۱۳۹۷
۳۰ ص.
۹۷۸-۶۰۰-۸۲۰۰-۱۹۰۷

رسویہ در غیر مقام قضاء، سعید عبدالله پور
ویراستار: افسانہ روشنیدیان
طراح جلد: عباس پرچومی
نمونه‌خوانی و ناظر چاپ:
چاپ اول: ۱۳۹۷
سماں گان: ۱۰۰۰ نسخہ رقعي
ت: ۲۵۰۰۰ روپال
۹۷۸-۶۰۰-۸۳۹۲-۱۹۷
ا. انک.

مشهد، مران نه باد، استادی خیابان دانشگاه، کتاب آبان
تلفن: ۰۵۷-۳۳۱۵۷ @Abanbook_store
تهران، خیابان انقلاب خیابان فخر رازی، کوی فاتحی داریان، پلاک ۲، واحد ۱۰، انتشارات آبان
تلفن: ۰۲۱۶۶۹۵۰۱۲ - نمبر: ۰۲۱-۷۶۴۲-۱۶۴۲ www.shemshadpub.ir
خرید اینترنتی:

چکیده

موضوع این تحقیق بررسی فقهی و حقوقی رشوه در مقام غیر قضاe می باشد، در اینجا این موضوع ابتدا موضوع شناسی کرده و مفهوم رشوه در غیر مقام قضاe را باتاری خوجه اش، مورد مطالعه قراردادیم سپس رشوه در غیر مقام قضاe را از نظر فقه و حقوق ایران بررسی کردیم.

و به این نتیجه رسیدیم که در معنای رشوه سه قول کلی وجود دارد که عده ای آن را عام ببعضی آن را مختص به قضایت و بعضی دیگر به معنای جعل قاضی می دانند، و پر حرم ب دیگر در غیر مقام قضاء از ادله اربعه کمک گرفتیم که در این زمینه آیات و روایات متعدد، و جاده دارد و رشوه فی الجمله در اجماع مسلمین حرام است ولی پورسانت با توجه به اینکه موضع و پدیده نو ظهور است، اجماع مسلمین وجود ندارد و حرمت رشوه در غیر مقام اثنا و پرسانه به دلیل عقل از بدیهیات است.

قانونگذار ایران رشوه را تعیین داده و به طور عام جرم انگاری کرده است، که شامل رشوه در غیر مقام قضایی شرط داده مواد تأونی ازوایه کارمند استفاده کرده است که منصب قضایی را می کنند و دلتنی به حساب آورده است، و اینکه آیا برای رسیدن به حق می توان رشوه پرداخت کرد؟ سه قول وجود دارد، برخی از فقهاء معتقدند برای تحصیل حق، مطلقاً اعطای رشوه جایز است مثل شیخ طوسی رحمة الله عليه و بعضی دیگر می گویند مطلقاً از رشوه جایز نیست، حتی اگر برای تحصیل حق باشد و راهی جز رشوه دادن وجود نداشته باشد مثل مقدس اربابی و برخی دیگر قائل به تفصیل هستند و معتقدند که اعطای رشوه تنها در صورتی جایز است که رشوه دهنده راهی جز آن برای به دست آوردن مالش نداشته باشد والا اگر راهی غیر آن، برای حصول حق موجود باشد، رشوه حرام است که این قول، طرفداران بسیاری دارد از جمله صاحب ریاض، محقق کرکی و شهید ثانی را می توان نام برد.

فهرست

۷	فصل اول: مفاهیم و کلیات
۹	۱. مقدمه
۸	۲. بیان مسئلله
۱۱	۳. سوالات
۱۱	۴. میت و ضرورت تحقیق
۱۲	۵. فرضیه
۱۲	۶. پژوهشیه
۱۲	۷. روش تحقیق
۱۳	۸. مفهوم شناسو رسمه
۱۳	۹. معنای لغوی رسمه
۱۹	۱۰. معنای اصطلاحی رسمه
۲۱	۱۱. انواع رسمه
۲۴	۱۲. مصادیق جدید رسمه
۲۶	۱۳. فرق میان رسمه و هدیه
۳۳	۱۴. تفاوت رسمه و پاداش
۳۴	۱۵. آثار و عواقب رسمه خواری
۳۵	۱۶. آثار و عواقب فردی
۳۵	۱۷. ۱- خذلان و دوری از رحمت خدا
۳۶	۱۷-۱. قبول نشدن نماز و دعا
۳۶	۱۷-۲. قسابت قلب
۳۷	۱۷-۳. از بین رفتن برکت اموال
۳۸	۱۷-۴. آثار اجتماعی رسمه

۱-۲-۷-۱. از بین رفتن امنیت روحی، روانی اجتماعی.....	۳۸
۲-۲-۷-۱. فساد مالی و اداری، تقضی قوانین و تزلزل عدالت اجتماعی	۳۹
۳-۲-۷-۱. بی اعتمادی مردم به قوانین و نظام حاکم و سیستم اداری	۳۹
۴-۲-۷-۱. ایجاد شرایط نامطلوب اقتصادی و از بین رفتن استعدادها	۴۰
۵-۲-۷-۱. مقاهیم مرتبط	۴۱
۶-۲-۷-۱. پورسانت	۴۱
۷-۲-۷-۱. ۱. دم لغوی	۴۰
۸-۲-۷-۱. ۲. هشتم اصطلاحی پورسانت	۴۱
۹-۲-۷-۱. ۳. هدیه	۴۳
۱۰-۲-۷-۱. ۴. وجود اشتراک و اتفاق شوه در غیر مقام قضاء و پورسانت	۴۹
۱۱-۲-۷-۱. ۵. وجود اشتراک	۴۹
۱۲-۲-۷-۱. ۶. وجود افتراق	۵۰
۱۳-۲-۷-۱. فصل دوم بررسی فقهی رشوه در متم غیر بضا آثار وضعی آن	۵۳
۱۴-۲-۷-۱. ۷. دیدگاه فقها در خصوص رشوه	۵۴
۱۵-۲-۷-۱. ۸. نظر محقق حلی	۵۷
۱۶-۲-۷-۱. ۹. نظر مقدس اردبیلی	۵۹
۱۷-۲-۷-۱. ۱۰. نظر میرزا محمد حسن آشتیانی	۶۰
۱۸-۲-۷-۱. ۱۱. نظر سید محمد کاظم یزدی	۶۲
۱۹-۲-۷-۱. ۱۲. نظر امام خمینی(رحمه الله عليه)	۶۳
۲۰-۲-۷-۱. ۱۳. ادله‌ی قائلین به عمومیت رشوه در قضا و غیر قضا	۷۱
۲۱-۲-۷-۱. ۱۴. آیات	۷۱
۲۲-۲-۷-۱. ۱۵. روایات	۷۲
۲۳-۲-۷-۱. ۱۶. صحیحه‌ی محمد بن مسلم	۷۲

۲-۲-۲. روایت صرفی	۷۳
۲-۲-۲. آرای اهل لغت	۷۴
۲-۲-۴. قوانین جزایی	۷۵
۲-۲-۲. حکم تکلیفی رشوه در غیر مقام قضا	۷۷
۱-۳-۲. آیات	۷۸
۱-۱-۱. آیه‌ی اول	۷۹
۱-۱-۳-۱. آیه‌ی دوم	۸۲
۱-۱-۳-۲. آیه‌ی سوم	۸۸
۱-۱-۳-۴. آیه‌ی چهارم	۸۹
۲-۳-۲. روایات	۹۰
۱-۲-۳-۲. دسته‌ی زن از روایات	۹۱
۲-۲-۳-۲. دسته‌ی دوم از روایات	۹۵
۲-۳-۲. رشوه از دیدگاه نهنج البلاغه	۱۰۰
۱-۴-۳-۲. اجماع	۱۰۳
۱-۴-۳-۲. نقد و بررسی اجماع	۱۰۷
۱-۳-۲. عقل	۱۰۸
۲-۴. حکم وضعی رشوه در غیر مقام قضا	۱۱۴
فصل سوم بررسی حقوقی رشوه در غیر مقام قضا	۱۱۹
۱-۳. سیر مصوبات قانونی رشوه در غیر مقام قضاوت	۱۲۰
۱-۱-۱. سیر قوانین قبل از انقلاب اسلامی	۱۲۰
۱-۱-۲. سیر قوانین بعد از انقلاب اسلامی	۱۲۴
۲-۳. عناصر تشکیل دهنده‌ی رشوه در غیر مقام قضا	۱۳۳
۱-۲-۳. عنصر قانونی	۱۳۳

۱۳۵	۲-۲-۳. عنصر مادی .....
۱۳۵	۱-۲-۲-۳. فعل مادی .....
۱۳۷	۲-۲-۲-۳. شرایط و اوضاع واحوال لازم برای ارتکاب جرم .....
۱۴۱	۳-۲-۲-۳. نتیجه مجرمانه .....
۱۴۳	۲-۲-۳. عنصر روانی .....
۱۴۴	۱-۳. همکاری و شروع به جرایم رشاء و ارتشاء .....
۱۴۵	۲-۳. شروع در جرم رشوه .....
۱۴۶	۳-۲-۳. معاون در جرم رشوه .....
۱۴۷	۳-۲-۳. شروع به جرم بشه .....
۱۵۱	۳-۴. مجازات مرتبین جرایم رشاء و ارتشاء و مرتبطین با آنها .....
۱۵۱	۱-۴-۳. مجازات مرتشی .....
۱۶۱	۲-۴-۳. مجازات راشی و موارد منعیت وی از مجازات .....
۱۶۱	۱-۲-۴-۳. مجازات راشی (رشوه دهنده) .....
۱۶۴	۲-۲-۴-۳. موارد معافیت راشی از مجازات .....
۱۷۳	نتیجه گیری .....
۱۷۵	پیشنهادات .....
۱۷۸	منابع .....